

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 43. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Onsdag den 17. juni 2009
Tidspunkt: Kl. 15.25
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Svend Auken (S) formand, Michael Aastrup Jensen (V),
Henrik Høegh (V) næstformand, Morten Messerschmidt
(DF), Kim Mortensen (S), Anne Grete Holmsgaard (SF),
Niels Helveg Petersen (RV), Frank Aaen (EL).

Desuden deltog: Statsminister Lars Løkke Rasmussen og udenrigsminister
Per Stig Møller

1. Forelæggelse af møde i Det Europæiske Råd den 18.-19. juni 2009

- Det Europæiske Råd 18-19/06-09 – bilag 3 (formandskabets reviderede udkast til konklusioner)
- Det Europæiske Råd 18-19/06-09 – bilag 4 (meddelelse: Tekster vedr. Irland og Lissabon-traktaten)
- Det Europæiske Råd 18-19/06-09 – bilag 5 (hyrdebrev fra formandskabet)

Formanden bød velkommen til statsministeren, som skulle forelægge Det Europæiske Råds møde. Han var glad for, at udvalget fik disse forelæggelser umiddelbart før mødet i Det Europæiske Råd.

Statsministeren: Som formanden sagde, er baggrunden den, at der er topmøde torsdag-fredag i Bruxelles. Jeg planlægger at rejse derved i aften med henblik på anden mødeaktivitet. Der er fire emner i centrum for topmødet: 1) Klima, 2) Den økonomiske situation / finansiell regulering, 3) Irland – Lissabontraktaten og 4) Kommissionsformanden.

1. Klima

Klimaet er jo et vigtigt emne. Der er brug for, at EU fortsat spiller en aktiv og ledende rolle i arbejdet for at opnå en ambitiøs og global klimaaftale i København til december. EU påtog sig jo med den pakke, der blev vedtaget i december, meget ambitiøse reduktionsforpligtelser – de mest ambitiøse "so far" i verden. Det, der er opgaven nu, er at sikre, at EU får fastlagt en klar position på de andre spørgsmål, som også forventes at komme på bordet som led i en global klimadrøftelse. Det gælder ikke mindst spørgsmålet om finansieringen af udledningsbegrænsninger og tilpasninger i de fattigste udviklingslande.

På topmødet i marts blev man enige om, at EU vil påtage sig sin rimelige andel af finansieringen, og siden har der så været arbejdet intenst med at fastlægge en EU-position vedrørende de konkrete finansieringsmekanismer, som skal sikre, at international finansiering faktisk omsættes til reelle drivhusgasreduktioner. Det tegner i den forbindelse til, at de såkaldte "low carbon" stra-

teger vil få en central rolle. Her er ideen jo, at udviklingslandene modtager finansiel støtte til gengæld for at fremlægge konkrete bud på eller strategier for, hvordan drivhusgasudledningen kan begrænses.

Jeg forventer også, at Det Europæiske Råd vil sende et signal om, at alle lande – bortset fra de mindst udviklede – bør bidrage til den internationale finansiering, baseret på principper om betalingsevne og udledningsniveau. Det er jo nogle af de principper, som Økofin har spillet ud med – i øvrigt på baggrund af et udvalgsarbejde under dansk ledelse. Det er Per Callesen fra det danske finansministerium, som har drevet den proces. Det håber jeg – det regner jeg med, det forventer jeg – vil blive afspejlet i rådskonklusionerne.

Endelig forventer jeg, at vi vil opfordre Kommissionen til snarest muligt at fremlægge konkrete forslag om klimafinansiering, således at vi kan få vedtaget en klar EU-position i god tid inden COP15. Det nærmer sig jo. Det vil være en hovedopgave for det svenske formandskab, der jo snart tager over, at drive denne sag videre.

Vi vil fra dansk side arbejde for, at Det Europæiske Råd sender et stærkt signal til omverdenen om klimafinansiering, og at der internt i EU sikres størst mulig fremdrift i arbejdet med de nødvendige konkrete beslutninger.

2) Den økonomiske situation / finansiel regulering

Med hensyn til den økonomiske og finansielle situation vil der på Det Europæiske Råds møde blive gjort status på krisen og de mange krisetiltag, som er taget både i EU og koordineret af EU og på nationalt niveau. Et meget væsentligt spørgsmål ved dette møde vil være Kommissionens forslag om en ny europæisk finansiel tilsynsstruktur – altså det mere fremadrettede i forhold til krisen. Kommissionen har jo på opspil fra Larosièr foreslået, at der etableres et nyt overordnet makroovervågende organ, som skal overvåge den finansielle stabilitet på tværs af alle finansielle markeder i EU, og der lægges i øvrigt også op til at etablere et europæisk system for finansielle tilsyn gennem etablering af tre egentlige europæiske tilsynsmyndigheder.

De drøftelser, der skal være om dette tema, vil i sagens natur ikke være drøftelser, der går i detaljen. Det, der er det afgørende, er at få et "commitment" til den overordnede retning, altså at arbejde sig frem mod at få denne struktur på plads. Derefter vil der så være et arbejde startende hen over sommeren/efteråret med at få det materielle grundlag bag en skærpet grænseoverskridende tilsynsstruktur på plads. Alle de spørgsmål, der naturligt melder sig om rollefordelingen mellem nationale tilsyn og europæiske tilsyn på den praktiske plan, kompetencesnit m.v., vil der være rig lejlighed til at vende tilbage til. Det, jeg kan sige helt overordnet, er, at regeringen er positiv over for forslaget. Den finansielle krise har jo om noget vist, at der er behov for et styrket finansielt tilsyn, som er internationalt og grænseoverskridende, altså her i EU, som er bedre rustet til at matche grænseoverskridende finansielle aktører. Forslaget udgør dermed et væsentligt bidrag til bestræbelserne på at styrke reguleringen af de finansielle markeder.

Det vil møde stærk dansk støtte. Det er også naturligt oven på den brede politiske enighed, der har været om det danske bidrag, at presse udviklingen den vej.

Der er, som jeg har antydnet, tale om et rimeligt komplekst område. Derfor vil en detaljeret stillingtagen til forslaget afvente de konkrete forslag, som Kommissionen vil fremlægge til efteråret, men retningen er altså klar: Vi skal styrke det grænseoverskridende finansielle tilsyn i EU.

Også i forhold til reguleringen af finansmarkederne i øvrigt arbejder vi fra dansk side for hurtige og ambitiøse fremskridt i overensstemmelse med – som jeg allerede har været inde på det – det danske indspil.

3) Irland – Lissabontraktaten

Et vigtigt tema er den irske situation og Lissabontraktaten. I december blev der jo opnået enighed om en politisk pakke, der skulle tage højde for de irske vælgeres bekymringer og samtidig bane vejen for en ny irsk folkeafstemning om Lissabontraktaten før udgangen af oktober i år. Sigtet er, at Lissabontraktaten på den måde kan træde i kraft ved årets udgang.

Der var og er tre hovedelementer i den irske pakke:

1. En aftale om, at alle medlemslandene med Lissabontraktaten også fremover vil få ret til at udpege et medlem af Kommissionen.
2. Juridiske garantier vedrørende irsk neutralitet, skattepolitik og de såkaldte socio-etiske spørgsmål, altså abort og familiepolitik m.v.
3. En politisk erklæring om den vægt, som EU tillægger en række emner, herunder arbejdsmarkedspolitikken.

Det, der er opgaven på topmødet her, er at få omsat den politiske pakke til en konkret aftaletekst. Der pågår stadig tekniske drøftelser, men indtrykket er i talende stund, at vi på topmødet vil kunne finde løsninger, som kan samle bred tilslutning. Irland vil på topmødet få sine juridiske garantier. Det vil ske i form af en folkeretlig aftale, fuldstændig tilsvarende den aftale der blev indgået i 1992 i Edinburgh i relation til Danmark. Et element i drøftelserne er i den forbindelse et irsk ønske om at få et forhåndstilsagn om, at disse garantier – som altså er bindende derved at de indgår i en folkeretligt bindende aftale – på et senere tidspunkt, efter at Lissabontraktaten er trådt i kraft, vil blive omdannet til en egentlig EU-protokol. Et sådant tilsagn om at løfte garantierne ind i en protokol, kan være et politisk tilsagn – altså en del af en rådskonklusion f.eks. – eller et juridisk bindende tilsagn som en del af den folkeretlige aftale. Vi har den tilgang til det, at vi styrer efter fornuftige løsninger. Vi vil være fleksible og pragmatiske. Men vi har en meget skarp kant, derved at vi selvfølgelig ikke skal finde en løsning, som løser problemet i ét land, men skaber nye problemer i andre lande. Grænsen går dér, hvor der opstår et behov for genratificering, fordi det ville være lidt uoverskueligt. Det er klart, at der ikke kan blive tale om at genforhandle Lissabontraktaten, og der kan heller ikke blive tale om, at vi skal ud i en situation, der nødvendiggør genratifikation af traktaten. Jeg er nu optimistisk med hensyn til at vi finder en løsning, som kan adressere den irske udfordring.

4) Kommissionsformanden

Endelig er der spørgsmålet om udnævnelse af Kommissionsformand. Den danske regering har jo tilkendegivet, at vi kan støtte, at Barroso genudnævnes som Kommissionsformand. Det er min opfattelse, at han har gjort et godt stykke arbejde de forløbne fem år og bidraget til at finde gode balancer mellem hensynet til det indre marked, miljø, klima og arbejdstagerrettigheder m.v., og at der i øvrigt i den situation, Europa står i – med de udfordringer, vi står over for og er midt i – kan være stor fornuft i at trække på erfaringer og skabe kontinuitet.

Når jeg siger dette, har jeg også en meget klar forventning om, at der vil være bred enighed om at genindstiller Barroso til en ny embedsperiode. Formentlig vil der blive tale om en politisk frem for en formel genindstilling, men med det politiske afsæt vil det så være op til Europa-Parlamentet at godkende genudnævnelsen af Barroso.

1) Klima

Anne Grete Holmsgaard tog udgangspunkt i statsministerens oplysning om, at han forventede, at det udvalgsarbejde, som Per Callesen havde stået i spidsen for, ville blive afspejlet i konklusionerne fra topmødet. Hun nævnte, at udvalget havde sagt, at niveauet for det behov, der var for finansielle midler til ulandene til at tilpasse deres økonomier til nedbringelsen af CO₂-udledningerne, ville være i størrelsesordenen 100 mia. dollars, og håbede, det ville blive afspejlet klart i konklusionerne.

Hun henviste til, at den daværende statsminister, Anders Fogh Rasmussen, i forbindelse med topmødet i marts havde sagt, at det ikke betød noget, at der dengang ikke stod noget i topmødeerklæringen om, at der skulle være tale om nye og additionelle midler, for det havde miljøministrene vedtaget. Der står heller ikke noget om det i det nu foreliggende udkast til topmødekonklusioner. Derfor spurgte hun, hvad Danmark har gjort for, at det kom med i konklusionerne, idet hun mente, det ville være et godt signal at sende på nuværende tidspunkt.

Hun nævnte det møde, der skal være i Major Economies Forum i første halvdel af juli, og spurgte, om USA på det møde vil lægge penge på bordet, og hvad Danmark vil gøre for, at der kommer penge på bordet.

Morten Messerschmidt opfordrede regeringen til, at det i den endelige tekst kommer til at fremgå, at det er de menneskeskabte klimaændringer, man vil prøve at modvirke, og at det ligeledes blev præciseret, hvad udgangspunktet er, når man taler om 2 graders målsætningen.

Frank Aaen tilsluttede sig Anne Grete Holmsgaards skeptiske holdning.

Svend Auken betegnede det som katastrofalt, at processen er ved at gå i stå på grund af den manglende finansiering. Han mente, den kritik, Anne Grete Holmsgaard havde fremført, var meget diplomatisk. Svend Auken henviste til,

at den daværende statsminister, Anders Fogh Rasmussen, havde lovet udvalget, at der skulle ske noget i juni, men det gør der ikke. Svend Auken opfordrede til, at han medtager en henvisning til de 100 mia. dollars, som udvalgsarbejdet nævner, uden at præcisere hvor stor en andel EU skal yde som sin "fair" andel. Det vil være et rigtigt signal at sende til det svenske formandskab.

Statsministeren var klar over, at klimasagen haster. Han mindede om, at EU har meldt ud med hensyn til reduktionsforpligtelser og er kommet med det mest ambitiøse udspil, hvilket sender et stærkt signal om, at den mest velhavende del af kloden er parat til at gå forrest, og EU har i marts sendt et meget klart signal om, at vi er parat til at tage vores fair andel. Man kan diskutere, om det er strategisk klogt at melde et beløb ud nu, men man må konstatere, at det er der ikke enighed om, og derfor kan der ikke meldes et beløb ud. Det, der er sat fokus på i det nævnte udvalgsarbejde, er i høj grad, hvilke mekanismer der er til rådighed, og hvordan vi skaber sikkerhed for, at man får noget for pengene. Statsministeren hørte til dem, der mente, at det var et meget godt hjørne at starte i.

Statsministeren sagde i anledning af Anne Grete Holmsgaards bemærkninger, at det ikke var konklusionerne i udvalgsarbejdet, han tænkte på, da han talte om, at noget ville blive afspejlet i topmødekonklusionerne, men Økofins input til topmødet.

Statsministeren mente, mødet i Italien i Major Economies Forum ville blive et meget vigtigt møde, og han ville hilse det velkomment, hvis der på det møde kom et udspil fra amerikanerne. Han mente dog ikke, at EU lige på det møde ville tage checkhæftet frem.

Statsministeren pointerede, at Danmark har gjort en masse, og at klima- og energiministeren arbejder utrætteligt på at påvirke processen, ligesom han selv har drøftet den med kommissionsformanden og i bilaterale samtaler med andre statsministre. Vi presser på alt det, vi kan. Statsministeren var sikker på, at det kommende svenske formandskab havde et højt ambitionsniveau, hvilket han to dage før havde fået bekræftet ved sin samtale med den svenske statsminister.

Statsministeren sagde til Morten Messerschmidt, at han ville prøve at få præciseret 2 graders målsætningen og at på præciseret, at der er tale om de menneskeskabte klimaændringer.

Anne Grete Holmsgaard var ked af, at hun havde misforstået statsministeren, for hun syntes kun, det gjorde situationen værre, at topmødekonklusionerne ville afspejle udtalelsen fra Økofin, idet det risikerede at cementere opfattelsen af, at det, klimaministre havde vedtaget i marts, var gledet ud.

Hun mente ikke, EU spillede en ledende rolle og havde tilstrækkeligt ambitiøse mål, idet hele processen er gået i stå på grund af de manglende udmeldinger om beløbsstørrelser. Hun var langt mere bekymret med hensyn til udfaldet af klimatopmødet i København end det, statsministeren gav udtryk for. Hun henviste til, at man i den internationale presse har beregnet, at de til-

sagn, der hidtil er kommet, svarer til en reduktion på 10 pct., mens man tidligere har sagt, at der er behov for en reduktion på 25-40 pct.

Niels Helveg Petersen sagde, at det klart ville være i dansk interesse at opnå så meget som muligt nu for at sikre, at vi får et godt resultat i København. Derfor støttede han det synspunkt, at vi fra dansk side skal lægge os i selen for at få så ambitiøse vedtagelser på nuværende tidspunkt som muligt.

Statsministeren sagde til Anne Grete Holmsgaard, at han naturligvis godt kunne vælge at give udtryk for stor bekymring, men han troede ikke, det ville være en god tilgang til processen.

2) Den økonomiske situation – finansielt tilsyn

Morten Messerschmidt beskæftigede sig med det, der stod på side 2 i den engelske udgave af udkastet til konklusioner om den økonomiske, finansielle og sociale situation, og spurgte, hvilken rolle den danske regering har spillet i det forudgående arbejde, og hvad den vil gøre for, at teksten kommer til at afspejle det danske indspil om åbenhed og bedre regnskabsregler samt misbrug af kommanditselskabsformen. Han ville gerne vide, hvilke lande der vil være med til at sikre et bedre tilsyn med finansmarkederne og rating af forskellige finansielle selskaber.

Frank Aaen fandt det selvfølgelig godt, at regeringen går ind for mere kontrol med de finansielle bevægelser hen over grænserne, men mente, man var nødt til at lave selve regelsættet om og se på, om det er en god idé med de frie kapitalbevægelser, som har givet anledning til den spekulation, der har udløst den finansielle krise. Han kunne ikke se, at de frie kapitalbevægelser havde været til fordel for almindelige mennesker.

Svend Auken spurgte, om det ville være muligt i punkt 7 i udkastet til konklusioner, hvor der tales om kreditvurderinger og finansielt tilsyn, at henvise til de kapital- og hedgefonde, vi taler om i det danske indspil. Han opfordrede til, at man ikke trækker tænderne ud af Larosièrerapporten, som Kommissionen har lagt op til. Det mente han, der var et flertal for i Folketinget. Det drejer sig om at komme "back to boring banking", så bankerne ser på sikkerheden.

Statsministeren henviste i anledning af Morten Messerschmidts bemærkninger til det, der står i punkt 6 om alternative investeringsfonde, hvilket netop er kapital- og hedgefonde. Det mente han afspejlede det danske indspil. Men han ville gerne prøve at få det præciseret. Statsministeren tilføjede, at økonomi- og erhvervsministeren har drøftet det danske indspil med den svenske regering, og at finansministeren har drøftet det med sin svenske kollega i kanten af økofinmødet. Så vi har sikret os, at de andre lande er bekendt med indspillet.

Statsministeren var sådan set enig med Frank Aaen i, at det internationale regelsæt skal evalueres og revideres, og det var også det, G20 mødet i foråret kom frem til. Han kunne forstå, at Frank Aaen så kapitalens frie bevæge-

lighed som roden til alt ondt, men pegede på, at for ham at se har kapitalens frie bevægelighed også hjulpet hundredetusindvis af mennesker ud af fattigdom.

I relation til Larosièrerapporten sagde statsministeren til Svend Auken, at indgangsvinklen er, at vi som en lille åben økonomi har en stærk interesse i, at der er en så stærk regulering som muligt. Nu vil Larosièrerapporten blive udmøntet i konkret lovgivning fra Kommissionen, og så bliver der mange anledninger til at vende tilbage til den. Vi støtter en ordentlig regulering, hvor der også er tænder i.

Frank Aaen ville gerne have at vide, hvor mange arbejdspladser den frie bevægelighed af kapital havde skabt – udover i banksektoren.

Svend Auken var glad for, at statsministeren var klar over udvalgets ønsker med hensyn til tænder og ville prøve at få teksten præciseret.

3) Lissabontraktaten – Irland

Morten Messerschmidt gik ud fra, at regeringen ville fastholde, at der ikke var tale om en ændring af Lissabontraktaten, men at der blot var tale om en forklaring på noget, irerne havde misforstået, og spurgte derfor, hvorfor man i sektion C i afsnittet om sikkerhed og forsvar i det fortrolige dokument om Irlands ønsker til Lissabontraktaten nogle steder talte specifikt om Irland og andre steder talte om medlemsstater. Han opfordrede til, at man i alle tilfælde talte om medlemsstater, således at f.eks. bestemmelserne om neutralitet også ville komme til at gælde andre medlemsstater, som i fremtiden måtte ønske at erklære sig neutrale.

I relation til den højtidelige deklaration om arbejdstagerrettigheder og socialpolitik, som findes i anneks 2, mente han, man også burde nævne EF-Domstolen, som i de senere år har spillet en signifikant rolle, og at man bør præcisere, at beskyttelsen af arbejdstagerrettigheder, herunder strejkeretten, også skal respekteres af Domstolen.

Frank Aaen forstod, at der ikke ville blive ændret at komme i Lissabontraktaten, og at man i essensen sagde til irerne: "I stemte forkert, men I får lov til at stemme en gang mere." Han mente, man bl.a. i betragtning af den ringe valgdeltagelse ved valget til Europa-Parlamentet i en lang række lande skulle tage hensyn til, at befolkningerne er imod elitens projekt, og lade være med at sige: "Vi må endelig ikke diskutere traktaten, for det kan gå frygteligt galt."

Svend Auken syntes, der var lagt op til en fornuftig løsning af det irske problem, og betegnede det som elegant, at man havde benyttet Edinburghmodellen. Han betegnede det som utilfredsstillende, at udvalget har fået teksterne så sent. Han delte Morten Messerschmidts synspunkt om, at mange dele af aftalen med Irland kunne have interesse også for andre medlemslande end Irland. Den protokollære løsning, man har fundet frem til, kan gennemføres, når man til sin tid skal ratificere Kroatiens medlemskab. Han forstod, at der

ikke var tale om en ændring af Lissabontraktaten, men om en udlægning af den, som har interesse for alle medlemslande, og sagde, at vi har en skarp kant, nemlig at der ikke må blive tale om nogen genratifikation af traktaten. I øvrigt havde Svend Auken det personlige synspunkt, at det bedste, der kunne ske for Europa, var, at man holdt op med at diskutere traktater, for det er ikke nogen folkelig diskussion.

Statsministeren kunne ligesom Svend Auken have ønsket sig, at papirerne vedrørende Lissabontraktaten og Irland var kommet frem noget før, men irerne har lagt megen vægt på at bevare fortroligheden om dem.

Statsministeren takkede for den opbakning, der var i udvalget til den Edinburghløsning, man har fundet frem til. Formuleringerne afspejler i høj grad, hvad de andre alliancefri lande har ønsket. Problemet er jo rejst af Irland.

Anne Grete Holmsgaard spurgte, om der er en fælles forståelse af, at det, der står i det fortrolige dokument om arbejdsmarkedet, indebærer, at man respekterer konfliktretten.

Morten Messerschmidt noterede sig, at statsministeren ikke havde nogen holdning til, om præciseringerne i sektion C skulle gælde andre lande end Irland.

Morten Messerschmidt gjorde opmærksom på, at i Edinburgh blev det med unionsborgerskabet præciseret, men det øvrige i Edinburghvedtagelsen var regulære undtagelser.

Statsministeren svarede på Anne Grete Holmsgaards spørgsmål om konfliktretten, at den ikke er udtrykkelig nævnt i udkastet til topmødekonklusioner, men det er charteret for grundlæggende rettigheder, som i artikel 28 nævner konfliktretten.

Statsministeren gav Morten Messerschmidt ret i, at der i afsnittet om forsvar og sikkerhed er formuleringer, som nævner Irland, og andre formuleringer, som blot taler om medlemsstater. Formuleringerne afspejler de synspunkter, andre alliancefri lande har.

4) Kommissionsformand

Morten Messerschmidt konstaterede, at regeringen fortolkede grundlovens § 19 meget "hard core", men spurgte, om regeringen ikke ville finde det betimeligt at høre Folketinget angående udpegning af Kommissionens nye formand, selv om den ikke behøvede rette sig efter dette. Han spurgte, om regeringen havde kendskab til andre kandidater.

Svend Auken mente, der i Folketinget var et flertal mod genudnævnelse af Barroso, og nævnte, at der også i Europa-Parlamentet er stærk kritik af Barroso. Han var klar over, at der vil være et snævert flertal for genudnævnelsen, hvis afgørelsen skal træffes allerede den 15. juli, men mente, man skulle vente, til man så, hvad der skete med Lissabontraktaten. Han erkendte, at det er regeringens prerogativ at tage stilling til udnævnelsen, men mente alligevel,

man godt kunne drøfte det med Folketinget. Hans råd til regeringen ville være, at man ikke tog endelig juridisk stilling til genudnævnelsen nu, men blot kom med en tilkendegivelse, så man kunne komme tilbage til sagen, når Lisabontraktatens skæbne var afklaret.

Statsministeren takkede for den almindelige accept af, at det er regeringens prerogativ at tage stilling til udnævnelse af kommissionsformanden. Han pegede på, at der jo er en procedure for dette, og her vil Folketinget blive inddraget i forbindelse med Rådets vedtagelse af den endelige liste over kandidater til kommissærposterne, som skal føre til udpegning af kommissærer, hvor Folketinget vil blive inddraget. Han havde lyttet til, hvad der var sagt omkring Barroso, men det ændrede ikke på regeringens position, og det ændrede heller ikke på hans analyse af situationen, som mandede ud i, at der ville blive en almindelig accept af en genudnævnelse. Statsministeren var ikke bekendt med, at der var andre kandidater. Statsministeren tilføjede, at han mente, det var i alles interesse, at man på et tidligt tidspunkt i processen tog stilling til genudnævnelsen, sådan at Barroso ikke skulle bruge et halvt år på valgkamp, hvorved der ville blive skabt et vakuum. EU har brug for, at der er en kommissionsformand, som har et mandat og kan begynde at agere. Det er i høj grad i Danmarks interesse, når vi tænker på klimadagsordenen.

Anne Grete Holmsgaard mente, det ville være stærkt provokerende over for det nyvalgte Europa-Parlament at foretage en juridisk godkendelse af Barroso på nuværende tidspunkt.

Morten Messerschmidt spurgte, om regeringen vil tage initiativ til en drøftelse med Folketinget, hvis der i den kommende periode dukker andre kandidater op til posten som kommissionsformand, inden den lægger sig endeligt fast.

Niels Helveg Petersen pegede på, at jo mere bombastisk man lægge sig fast på, at Barroso skal genudnævnes, jo mindre sandsynligt er det, at der kommer andre kandidater. Derfor opfordrede han til, at man formulerer sig på en sådan måde, at andre kandidater også har en chance på et senere tidspunkt.

Svend Auken syntes, statsministeren havde et argument med, at det var farligt med en valgkamp, men pegede på, at sådan fungerer det ikke i EU, og at Barroso var nødt til at tage mere hensyn til socialdemokraterne og de grønne, hvis han ikke kunne være sikker på at blive genudnævnt. Svend Auken pegede på, at man ville komme i en lidt mærkelig situation i Europa, hvis fordelingen mellem højre og venstre var ca. 50/40 i Parlamentet men 24/3 i Kommissionen.

Statsministeren havde hørt udvalgets råd og mente, der ville blive lejlighed til at vende tilbage til spørgsmålet om kommissionsformanden og udpegningsen af de enkelte kommissærer.

5) Iran og Mellemøsten

Frank Aaen var stærkt bekymret for situationen i Iran og mente, at der både fra Danmark og fra EU måtte komme nogle meget skarpe meldinger om, at vi ønsker nyvalg med internationale observatører, løsladelse af de fanger, der er taget, og en undersøgelse af de drab, der er foregået.

Formanden ville give ordet til udenrigsministeren, for at denne kunne besvare spørgsmålet om Iran. Formanden henviste til den drøftelse, man i sidste uge havde haft om situationen i Israel, og bad i den forbindelse udenrigsministeren redegøre for sin umiddelbare reaktion på den tale, Netanyahu havde holdt siden da, og for regeringens holdning til en opgradering af associeringsaftalen med Israel.

Udenrigsministeren oplyste i anledning af Frank Aaens bemærkninger, at EU-udenrigsministrene torsdag aften ville drøfte Afghanistan og Pakistan, men han var sikker på, at Iran også ville komme op. Han gik ud fra, at der ville komme en kraftig reaktion, idet situationen i Iran var blevet endnu værre siden i mandags. Måske kan man ikke få gennemført nyvalg, men man kan komme med en kraftig opfordring til, at styret respekterer oppositionen, ligesom man totalt vil undsige de mord, der har fundet sted. Udenrigsministeren anså det ikke for usandsynligt, at præsidenten havde vundet valget, men det så ikke sandsynligt ud, at han havde vundet så stort. Han mente, styret havde gjort sig selv en bjørnetjeneste ved, at der ikke var internationale observatører til stede. Valget havde været præget af mange uregelmæssigheder.

Udenrigsministeren gjorde i anledning af Svend Aukens bemærkninger opmærksom på, at sagen om Israel ikke er på dagsordenen, men han ville være venlig over for formanden og sige, at han havde haft et møde med Liebermann, og at man i EU-kredsen havde drøftet, om man skulle ændre politikken over for Israel – en politik som indeholdt en skarp kritik af Israel. Resultatet var blevet, at man ikke ville ændre politikken, og at man ikke ville opgradere associeringsaftalen, men blot forlænge den nuværende aftale. Udenrigsministeren tilføjede, at der er plusser og minusser i Netanyahus tale. Blandt plusserne nævnte han, at Netanyahu havde taget ”tostatsløsning” i sin mund og havde sagt, at Israel ikke ville etablere nye bosættelser. Blandt minusserne nævnte han, at han havde sagt, at Jerusalem skal forblive udelt, og at han gik ind for en eskalering af de eksisterende bosættelser.

Frank Aaen syntes, det var utroligt vigtigt, at der kommer et klart signal til støtte for dem, der aktionerer i Iran i øjeblikket.